

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Gävleborgs län

Juni 2018

Ett samarbete mellan:

företagarna

Swedbank och
Sparbankerna

Innehåll

Om småföretagsbarometern	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Gävleborgs län	4
Det ekonomiska läget och näringslivet i Gävleborgs län	5
<i>Näringslivet i Gävleborgs län</i>	5
Småföretagsbarometern – Gävleborgs län	7
<i>Konjunkturindikatorn</i>	7
<i>Sysselsättning</i>	10
<i>Orderingång</i>	11
<i>Tackat nej till order</i>	12
<i>Omsättning</i>	13
<i>Lönsamhetsutvecklingen</i>	14
Expansionsutsikter och hinder för expansion	15
Slutsatser och policyförslag.....	19

Om småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande 12 månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1–49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Swedbank och
Sparbankerna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a) Ja/nej
- b) Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för *sysselsättning, orderingång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Gävleborgs län

- **Småföretagskonjunkturen** har ökat sedan förra året och den sammanvägda konjunkturindikatorn för Gävleborgs län är högre än för riksgenomsnittet. Fjolårets förväntningar hos småföretagen i länet infriades, och blev dessutom något högre än vad företagen trodde i förra årets rapport. Prognosen för de kommande 12 månaderna är mycket positiva och företagen förväntar sig en fortsatt ökad konjunkturindikator för länet.
- **Sysselsättningstillväxten** i Gävleborg har minskat för andra året i rad och hamnar i årets mätning lägre än riksgenomsnittet som haft en oförändrad sysselsättningsutveckling under året som gått. Liksom för riket som helhet tror företagen i Gävleborg på en ökad sysselsättningstillväxt under de kommande 12 månaderna.
- **Tillväxttakten i orderingången** har i årets mätning återhämtat sig och länets sammanlagda tillväxttakt ligger nu något över riksgenomsnittet. Prognosen för de kommande 12 månaderna är likt riksgenomsnittet en ökad tillväxttakt i orderingången.
- **Omsättningstillväxten** i Gävleborgs län har återhämtat sig sedan förra årets avmattning. Omsättningsutvecklingen bland Gävleborgs företagare ligger därmed återigen över landets genomsnittliga utveckling. Över hälften av länets företag har upplevt en ökad omsättning. Förväntningarna för det kommande året är fortsatt mycket goda men med en lägre omsättningstillväxt för företagen.
- **Tillväxten av lönsamheten** fortsätter men tillväxttakten har mattats av sedan i fjol. Prognosen för det kommande året ser mycket positiv ut med 49 procent av företagen som förväntar sig en förbättrad lönsamhet.
- Företagen i Gävleborgs län upplever i år något bättre möjligheter att växa framöver än i fjol. I länet anser 67 procent att de har **goda utsikter att expandera** på sikt, jämfört med riksgenomsnittet på 70 procent.
- De två främsta **tillväxthindren** för småföretagen i Gävleborgs län är svårigheten med att hitta lämplig arbetskraft och höga arbetskraftskostnader. Omkring var fjärde företag anser att svårigheten med att hitta lämplig arbetskraft är det största hindret. Även höga arbetskraftskostnader och tuff konkurrens hindrar möjligheten för expansion.

Det ekonomiska läget och näringslivet i Gävleborgs län

Inledningen av 2018 präglas av en fortsatt god konjunkturutveckling för de svenska småföretagen med en fortsatt vilja att anställa och expandera. En bidragande faktor är konjunkturutvecklingen i omvärlden och i Europa vilket driver på den svenska exporten. Inte minst OECD-länderna har haft en stark tillväxt i industriproduktionen under det gångna året. För första gången på drygt tio år är dessutom hela Europa i en relativt stark tillväxt samtidigt. Flera av de tidigare östeuropeiska länderna visar mycket starka ökningar av bruttonationalprodukten, BNP.

Den svenska exporten och konjunkturutvecklingen drivs också på av en svag krona. Samtidigt som den svaga kronan gynnar exportföretagen utmanas många importerande företag med fallande marginaler, i synnerhet inom detaljhandeln där möjligheterna att höja priserna ut mot konsument ofta är begränsade.

Näringslivets investeringar ökar också i takt med kapacitetsutnyttjandet. Den positiva bilden har återkommande bekräftats av en fortsatt optimism hos företagen, även om allt fler tecken tyder på att högt ställda förväntningar om konjunkturutvecklingen inte har införlivats. Allt fler företag upplever också att det är svårt att finna lämplig kompetens och bristen på arbetskraft är stor i en rad branscher. Trots detta har vi sett relativt begränsade löneökningarna och inflationen har inte stadigt nått upp till målnivån på 2 procent.

Svårigheter för växande företag att rekrytera och anställa är ett betydande tillväxthinder för småföretagen samtidigt som kostnaderna för att anställa är höga relativt våra konkurrentländer. Om kompetensförsörjningen, som det ser ut, fortsätter att dämpa företagets tillväxtmöjligheter så riskerar det leda till att konjunkturläget mattas av.¹

Förändrade amorteringsregler kombinerat med osäkerhet gällande ränteutvecklingen och bristen på lämplig arbetskraft i byggsektorn har också bidragit till att bostadsmarknaden har kylts av något, i synnerhet i storstadsregionerna. Att internationella investerare börjar bli bekymrade för den svenska bostadsmarknaden syns bland annat i värdet på kronan som har försvagats ordentligt den senaste tiden. Oro på bostadsmarknaden och en hastig inbromsning av bostadsbyggandet riskerar att få en negativ inverkan även på andra sektorer om investeringstakten hos företag och hushållen faller tillbaka.

Mycket tyder på att förväntningsbilden av konjunkturläget håller på att förändras.

Valåret 2018 riskerar att bli inledningen på en svagare konjunkturutveckling. Småföretagens vilja och möjligheter att expandera och anställa blir då än viktigare för att möta samhällsutmaningarna framöver. Oavsett konjunkturläge så är förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande avgörande för företagets långsiktiga tillväxt.

Näringslivet i Gävleborgs län

Näringslivet i Gävleborg består av företag verksamma inom en rad olika branscher, allt från tillverkningsindustri inom stål, skog och papper till företag inom besöksnäring, handel, kulturella och kreativa näringar, it-näringar och livsmedelsproduktion.

¹ Samtidigt som arbetslösheten har minskat så består tudelningen på arbetsmarknaden, inte minst arbetslöshetsgapet mellan inrikes och utrikes födda. Det tycks som att den svenska arbetsmarknadsmodellen är problematisk när det handlar om att skapa nya vägar in på arbetsmarknaden. Sverige har lägst andel låglönejobb i EU och den största skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda enligt OECD. Se bl.a. OECD 2010.

Skogsindustrin med relaterade verksamheter förblir en viktig näring och de gröna näringarna har stor betydelse i regionen. Delar av länet har en utveckling med befolkningsminskning och högre arbetslöshet som följd. Tillgänglighet till tätare arbetsmarknadsregioner har ofta lyfts fram som avgörande för att motverka befolkningsminskning. I detta avseende har infrastrukturen en mycket viktig genomfarts- och transitfunktion.

Under det senaste året har konjunkturutvecklingen varit mindre positiv och lägre än genomsnittet för riket. Till viss del är detta en följd av politisk och ekonomisk oro i vår omvärld, men det är också relaterat till demografi- och näringslivsstrukturen i länet. Den lokala näringslivspolitikerna måste verka för att få fler nya företag att etablera sig i regionen, även generations- och ägarskifte i befintliga företag är viktigt för näringslivsdynamiken.

Den lokala näringslivspolitikerna genom bl.a. Länsstyrelsen arbetar för att skapa en ekonomiskt hållbar utveckling och öka sysselsättningen samt uppmuntrar näringslivet att arbeta med frågor som rör jämställdhet, miljö och integration. Detta förutsätter ett brett samarbete mellan näringsliv, kommuner och andra organisationer. Dialogen med och inom näringslivet är avgörande för att stärka näringslivets framtida förutsättningar.

Eva Cooper regionchef Företagarna Gävleborg

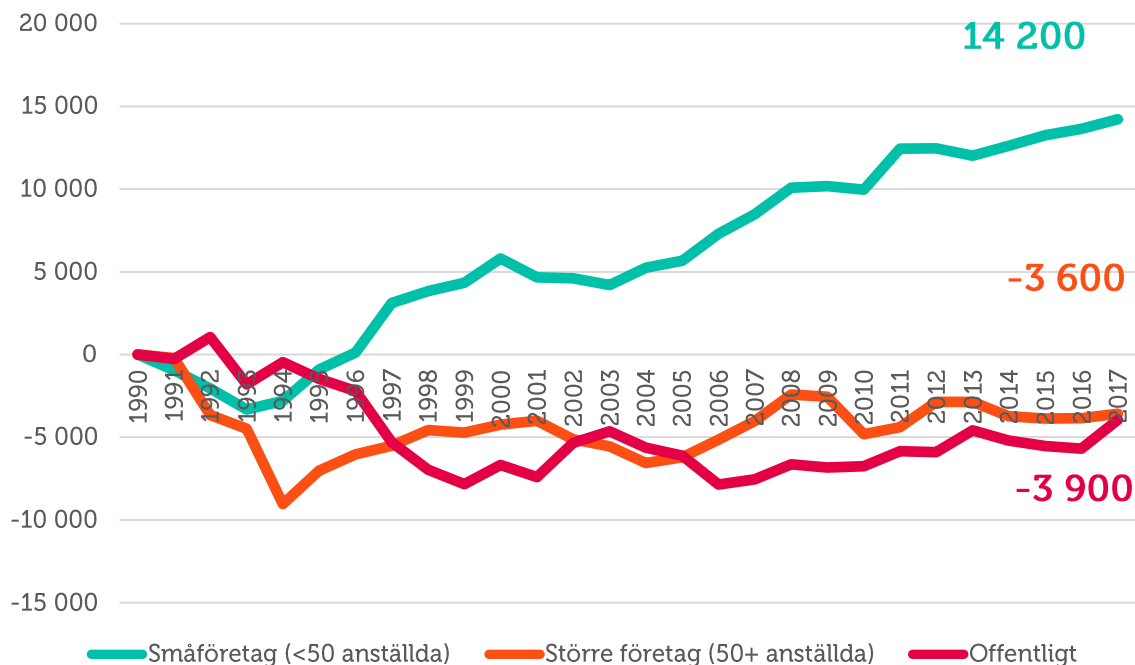
Rolf Scherdin, företagschef Swedbank Gävle

Gävleborg går mot strömmen! När rikssnittet på konjunkturindikatorn (sysselsättning, omsättning och orderingång) sjunker sedan 2017 går det faktiskt bättre än på flera år för företagen i Gävleborg. Tittar vi på företagens prognoser när det gäller sysselsättningsutvecklingen får bandet backas till 2004 då vi senast såg en sådan markant skillnad mellan Gävleborgsföretagen och rikssnittet till fördel för länet. Nu gäller det att kompetensförsörjningen fungerar så att företagens förväntade ökning av sysselsatta också blir verklighet. Företag och företagare är beroende av duktiga medarbetare för att deras företag ska kunna växa. Kompetensbristen är företagens största tillväxthinder och problemet har under de senaste åren fortsatt att tillta. Bristen på arbetskraft med rätt erfarenhet och kompetens är så allvarlig att det påverkar konjunkturen i negativ riktning. Kompetensbristen innebär helt enkelt att företagen slutar växa. I Gävleborg uppger 31 procent av företagen att svårigheten att hitta rätt arbetskraft är ett tillväxthinder – fler än i riket i snitt. Alla aktörer måste nu samla kraft för att matchningen på arbetsmarknaden ska fungera bättre. Företagen i Gävleborg vill anställa, låt oss jobba för att de lyckas!

Figur 1 visar tydligt att det är de mindre, växande företagen som står för sysselsättnings-tillväxten i Gävleborgs län. En förklaring till att sysselsättningen i mindre företag ökar är att antalet småföretag har ökat under senare år, se figur 2.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Gävleborg län sedan 1990 (källa: SCB)²

Småföretagsbarometern – Gävleborgs län

Konjunkturindikatorn

Konjunktoren beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturykeln. En konjunkturykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

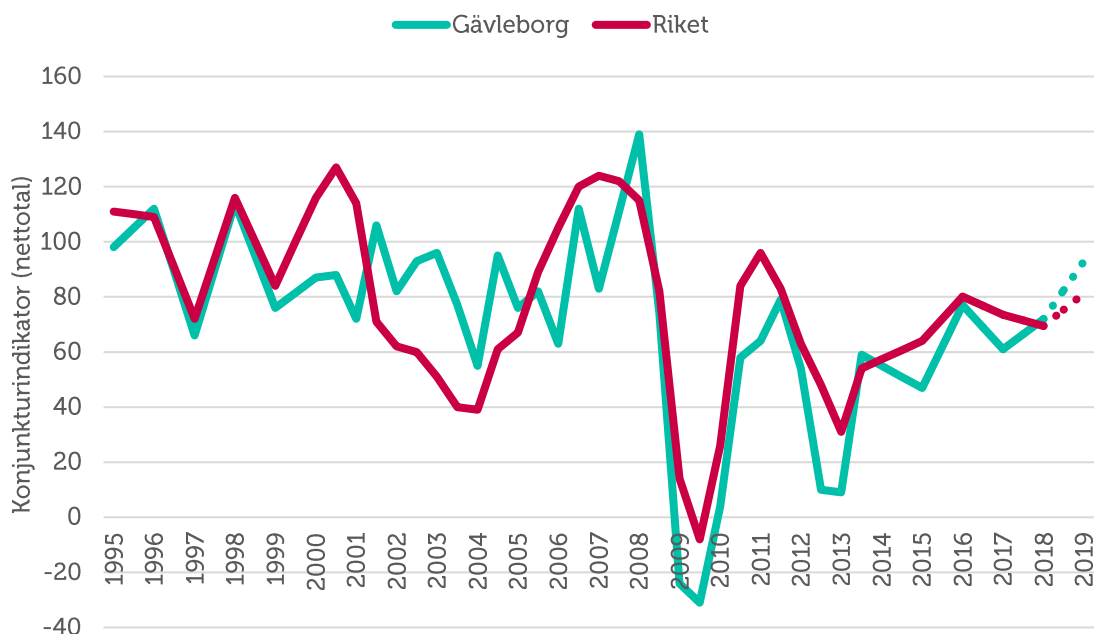
Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

² Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

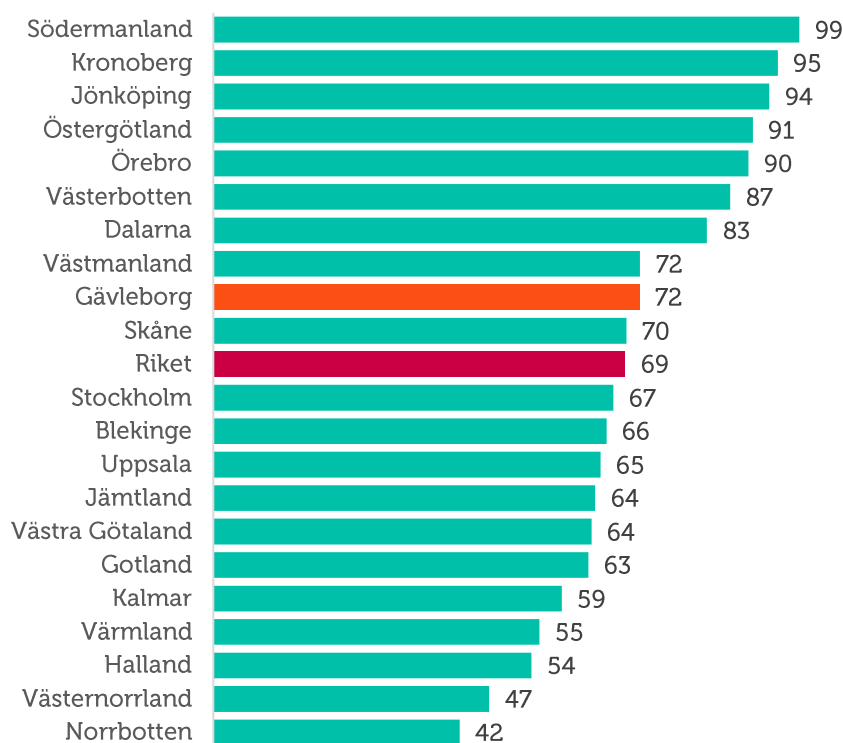
Utveckling inom sysselsättning, ordergång och omsättning i Gävleborg läns småföretag kommer att redovisas för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera netttotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet. Vid 2017 års undersökning mattades konjunkturindikatorn för länet av från ett netttotal 77 till 61, vilket placerade länet under riksgenomsnittet i fjolårets rapport. Konjunkturläget har förbättrats under de senaste 12 månaderna och den sammanvägda konjunkturindikatorn för Gävleborgs län blir i årets mätning 72, jämfört med riksgenomsnittets indikator på 69. Fjolårets förväntningar hos småföretagen i länet infriades, och lite därtill, då fjolårets prognos för konjunkturindikatorn var ett netttotal på 65.

Sammantaget kan det konstateras att konjunkturen för småföretagen i Gävleborgs län förbättrats dramatiskt sedan krisen 2008–2009. Fjolårets nedgång i konjunkturen var en naturlig sådan i sviterna av en skakig tid efter finanskrisen, men nu syns en tydlig återhämtning i länet igen. Företagen ser även positivt på framtiden då de förväntar sig att den goda utvecklingen ska fortsätta och landa på en sammanlagd konjunkturindikator om 93 under de kommande 12 månaderna, se figur 2.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Gävleborgs län och riket 1995-2018

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2018

Ylvali Gerling Vd MYoroface AB

Hur ser du på att vara företagare i länet?

Att vara företagare i länet inom en lite ovanlig bransch är både utmanande och roligt. Självklart ställer det höga krav på bra och snabba förbindelser för att ha möjligheten att vara med där det behövs. Personalförsörjningen med högskoleutbildad personal är en svår nöt att knäcka, där vi har ett stort behov att fylla och små medel att konkurrera med stora väletablerade bolag som även de har problem att hitta personal

Hur har det senaste året sett ut och hur ser du på framtiden?

De senaste året har varit roligt med fina utmärkelser, men samtidigt tungarbetat. Sverige är jätteduktigt på att ta fram innovationer, men att implementera dem och att vilja betala för det är svårare. Vi har tvärtemot de råderna startups får, "säkra hemmamarknaden innan ni går på export", behövt titta på andra marknader samt prova nya marknadskanaler för att säkra bolagets fortlevnad. Efter ett år med en helomsvängning av marknadsstrategin ser nu framtiden ljus ut och vi satsar hårt på en ordentlig tillväxt.

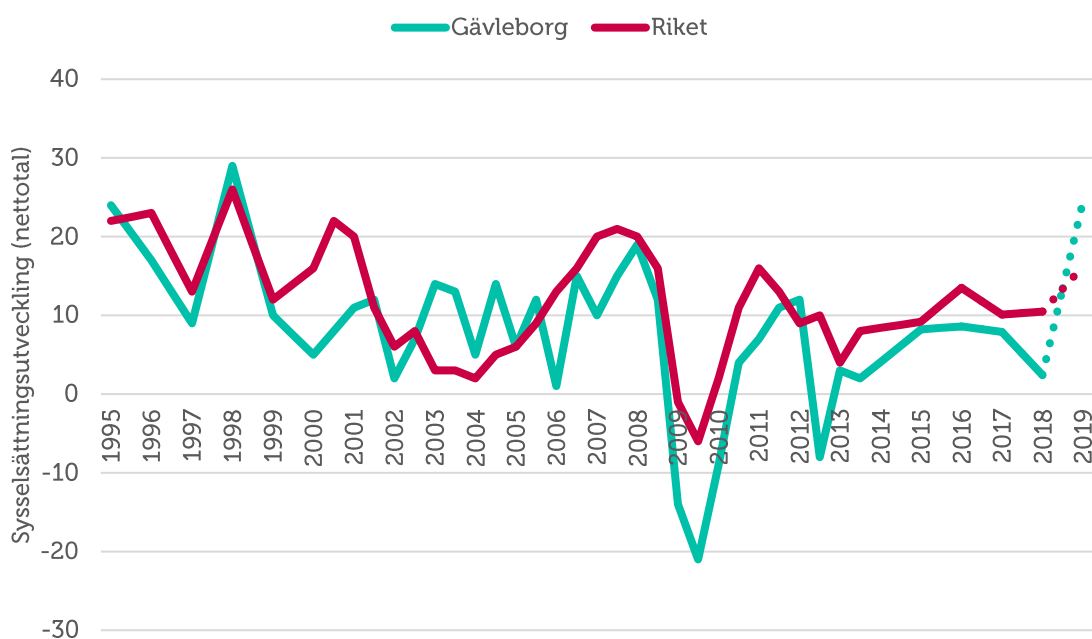
Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningstillväxten i Gävleborg har minskat för andra året i rad och hamnar i årets mätning på nettotalet 2, vilket är lägre än riksgenomsnittet som ligger kvar på ett oförändrat nettotal om 10. I Gävleborg uppger 18 procent av företagen att de har ökat personalstyrkan under de senaste 12 månaderna samtidigt som 16 procent uppger att de har dragit ned på antalet anställda. Således blev årets utfall i sysselsättningsutvecklingen lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets mätning, då företagen trodde på en sysselsättningstillväxt motsvarande nettotalet 13.

Liksom för riket tror företagen i Gävleborg på en ökad sysselsättningstillväxt under de kommande 12 månaderna, fler än var fjärde företag i länet som förväntar sig kunna öka personalstyrkan. s

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Gävleborgs län och riket 1995-2018

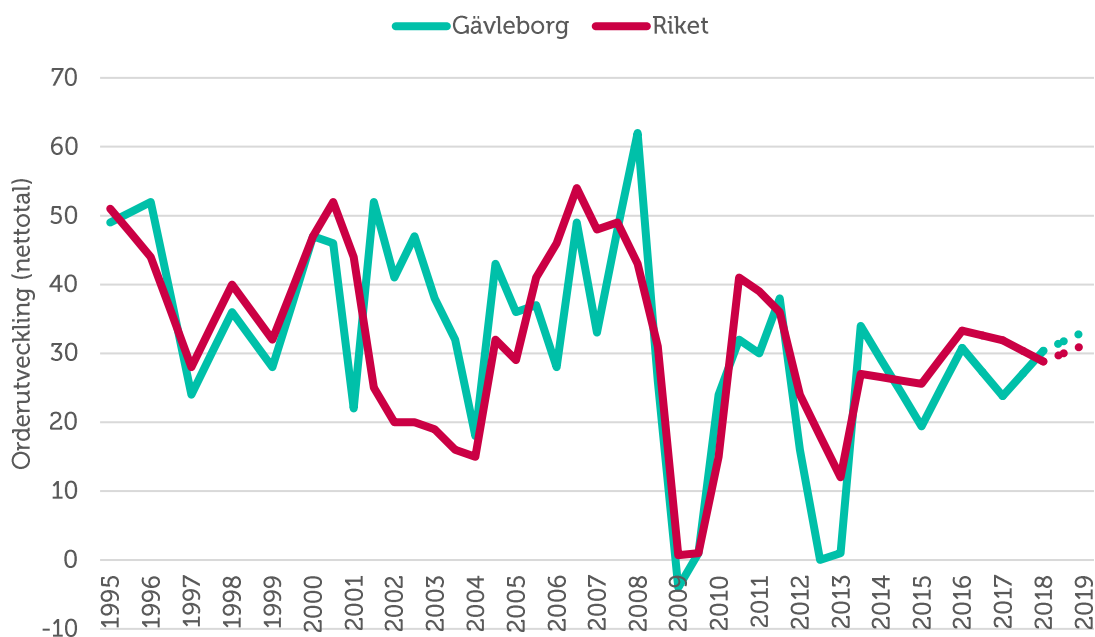

Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Finanskrisen 2012-2013 slog hårdare mot Gävleborgs län än för riket som helhet, vilket märks av i orderutvecklingen som gått i linje med riksgenomsnittet men med något mer dramatiska toppar och dalar. Fjolårets avmattning i orderingångens tillväxttakt har i årets undersökning återhämtat sig. Länets sammanlagda netttotal ligger nu något över riksgenomsnittet, som har sett en vikande tillväxttakt under året som gått. Av länets företag uppger 44 procent att orderingången ökat under de senaste 12 månaderna samtidigt som 14 procent uppger en minskad orderingång, vilket ger ett netttotal på 30 jämfört med fjolårets netttotal om 24. Prognosen för det kommande 12 månaderna är likt riksgenomsnittet en ökad tillväxttakt med en orderingång som förväntas hamna på ett netttotal om 33 i Gävleborgs län respektive 31 för riksgenomsnittet.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Gävleborgs län och riket 1995-2018

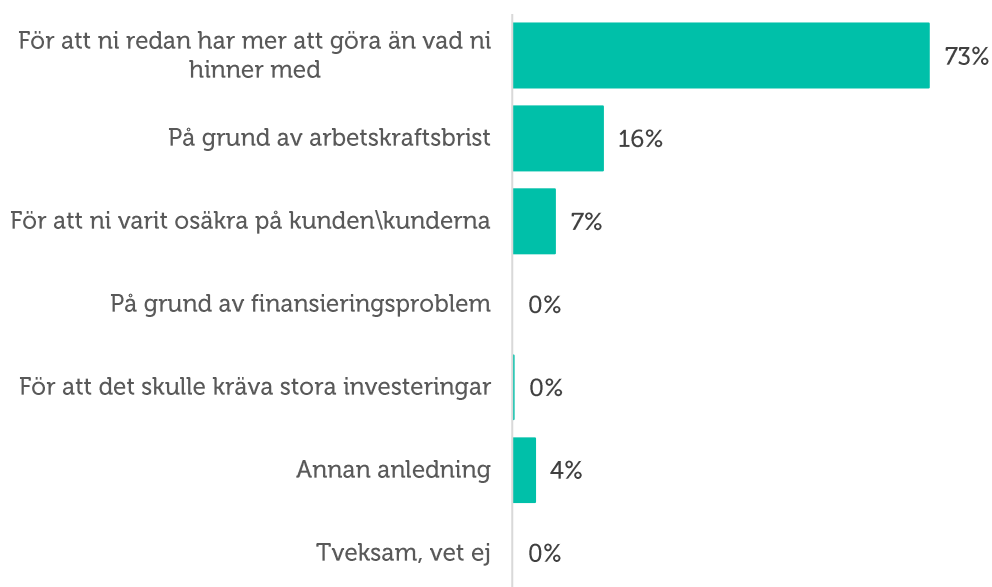
Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om personal saknas, eller då finansiering saknas till nödvändiga investeringar kan många företag behöva tacka nej till order. I Gävleborgs län har 35 procent av företagen tvingats tacka nej till order under det senaste året, vilket är en snarlik andel som fjolårets 34 procent. Det är även en lägre andel än för riket som helhet där 42 procent av företagen tvingats tacka nej till order under de senaste 12 månaderna.

Av de som tackat nej till order anger hela 73 procent att den huvudsakliga anledningen till detta är att de redan har mer att göra än de hinner med. Det är en betydande ökning sedan i fjol då 59 procent av företagen uppgav det som främsta anledning. Det är även en långt större andel än något annat län i Sverige, bortsett från Värmlands län som ligger på ungefär samma andel. Det innebär att företag som tvingats tacka nej till order på grund av kapacitetsbrist ökat i Gävleborg med mer än 20 procentenheter de senaste två åren.

I fjol var svårigheten med finansiering en betydande orsak till att företagen i Gävleborg tvingats tacka nej till order, vilket de inte uppger i årets undersökning. Att tacka nej till order på grund av arbetskraftsbrist är fortsatt den näst främsta anledningen, men även denna orsak har minskat i andel jämfört med i fjol och ligger under riksgenomsnittet. Som vi kommer att redogöra för senare i texten upplever en större andel företag i Gävleborg än i riket kompetensbrist som främsta tillväxthinder, vilket kan förklara varför kapacitetsbrist är den överlägset främsta anledningen till att företagen i länet tvingas tacka nej till order.

Figur 6 Huvudorsaken till att företag har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna

Omsättning

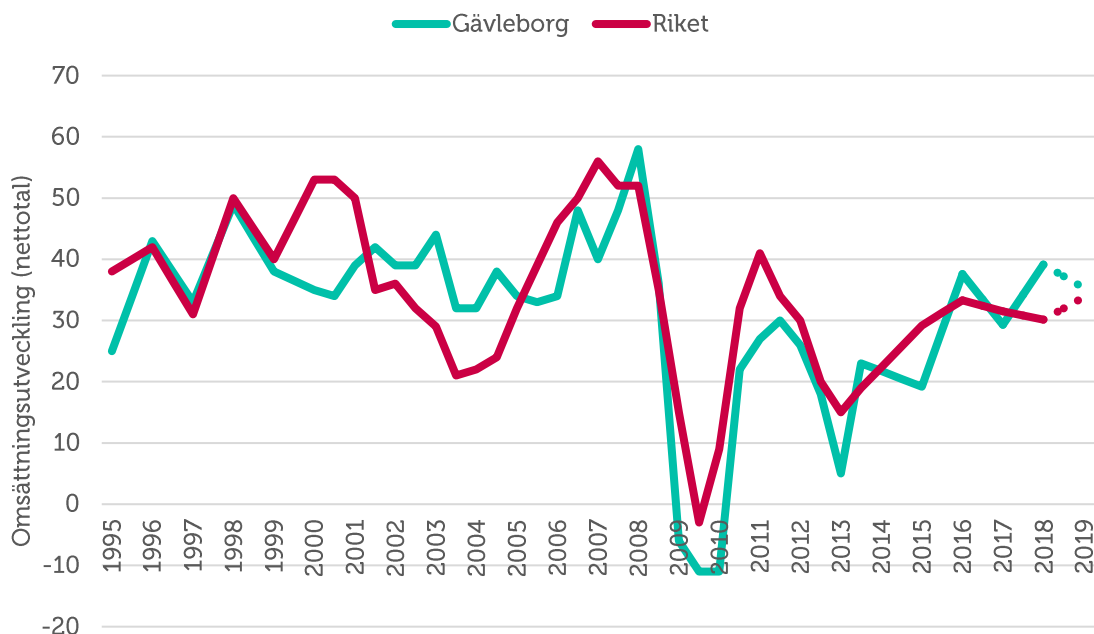
Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Gävleborgs län har återhämtat sig sedan den senaste undersökningen, från nettotalet 29 till dagens nettotal på 39. Omsättningsutvecklingen bland Gävleborgs företagare ligger därmed återigen över landets genomsnittliga utveckling, där tillväxten varit vikande under de senaste 12 månaderna och landat på nettotalet 30. Över hälften, 54 procent, av länets företag har upplevt en ökad omsättning samtidigt som 15 procent upplevt en minskad omsättning.

Förväntningarna inför det kommande året är fortsatt mycket goda men med en lägre omsättningstillväxt för företagen, där nettotalet för 2019 förväntas ligga på 35. Detta kan jämföras med riket i genomsnitt, där nettotalet förväntas öka till 34 på 12 månaders sikt.

Konjunkturen i länet är mycket positiv och har ökat det senaste året, företagen har i stort lyckats möta orderutvecklingen och öka sin tillväxttakt i omsättning. Företagen behöver särskilt möta kapacitets- och kompetensbristen för att lyfta även sysselsättningstillväxten under de kommande 12 månaderna.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Gävleborgs län och riket 1995-2018

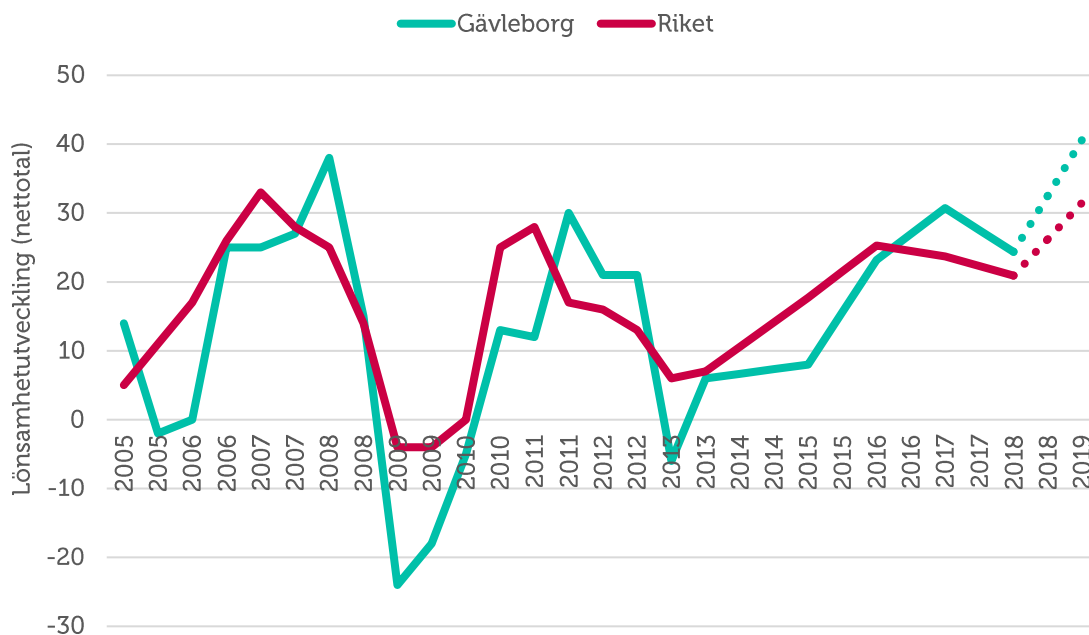
Lönsamhetsutvecklingen

Företagens möjligheter att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis beroende av lönsamhetsutvecklingen. Rörelserna i lönsamheten avspeglar framför allt hur småföretagen påverkas av den internationella konjunkturen men också svängningar i den inhemska ekonomin.

Tillväxten av lönsamheten för småföretagen i Gävleborgs län har stigit kontinuerligt sedan finanskrisen, men trots fortsatt positiv utveckling syns en avmattning i takten. Av företagen i länet uppger 41 procent att de haft en ökad lönsamhet under de senaste 12 månaderna samtidigt som 17 procent uppger en minskad lönsamhet, vilket ger ett sammanvägt netttotal på 24. Motsvarande siffra var i förra årets undersökning 31. Även riket som helhet har sett en vikande tillväxttakt i omsättningen och det genomsnittliga nettotalet för landets företagare är således 21, se figur 8.

Förväntningarna inför det kommande året är mycket positiva då 49 procent av företagen förväntar sig en förbättrad lönsamhet medan 9 procent tror att företaget står inför en försämrad lönsamhet. Utvecklingen framöver upplevs som hoppfull vilket avspeglar den positiva konjunkturutvecklingen i länet.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Gävleborgs län och riket 2005–2018

Företagens prisförväntningar

Företagens planer på eventuella prisförändringar ligger på något högre nivå än i fjol. Av företagen i länet tror 40 procent på ökade försäljningspriser, jämfört med fjolårets 35 procent, och endast 2 procent av företagen tror på minskade försäljningspriser vilket ger ett netttotal på 38 som ligger i linje med riksgenomsnittet.

Expansionsutsikter och hinder för expansion

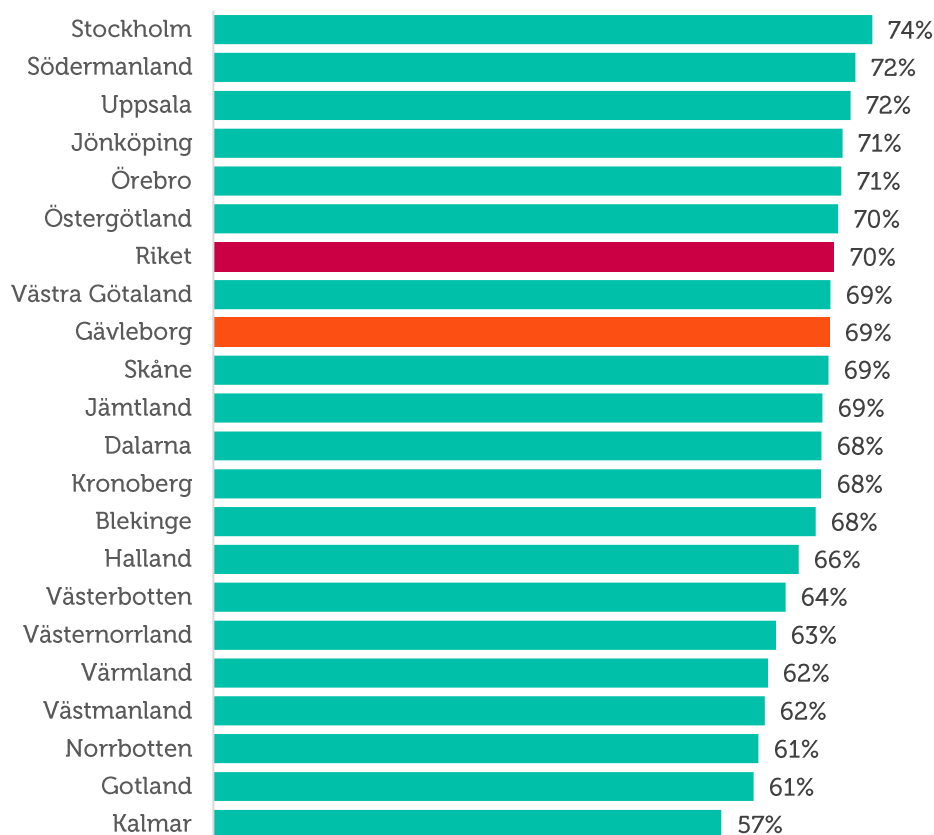
Företagen i Gävleborgs län upplever i år något bättre möjligheter att växa framöver än ifjol. I länet anser 69 procent att de har goda utsikter att expandera på sikt, jämfört med riksgenomsnittet på 70 procent. I figur 10 ser vi att företagens upplevda expansionsmöjligheter har ökat stadigt sedan 2015.

De två främsta tillväxthindren för småföretagen i Gävleborgs län är svårigheten med att hitta lämplig arbetskraft samt lagar och myndighetsregler. Nästan var tredje, 31 procent, anser att svårigheten med att hitta lämplig arbetskraft är det största hindret, vilket är högre än riksgenomsnittet på 26 procent. Problemen kring kompetensbrist och matchning på Gävleborgs arbetsmarknad fortsätter att vara betydande.

Det näst största tillväxthindret är lagar och myndighetsregler vilket 16 procent av företagen anser hindrar möjligheten för expansion. Detta är betydligt högre än riksgenomsnittet på 7 procent, vilket kan tyda på att den lokala myndighetsutövningen i Gävleborg behöver förenklas för att främja det lokala företagsklimatet och bistå till företagets utveckling.

Tuff konkurrens kommer på tredje plats med 10 procent av företagen som anger detta som det viktigaste tillväxthindret. I årets Småföretagsbarometer har vi bitt företagen specificera vilken typ av konkurrens de upplever. Tittar vi på svaren som är angivna för riket som helhet svarar var tredje företag, som uppgett att de upplever tuff konkurrens som ett tillväxthinder, att konkurrensen kommer från nya försäljningskanaler. Detta är sannolikt en konkurrens som även företagen i Gävleborg upplever. I figur 12 ser vi att företagen i länet bedömer just nya försäljningskanaler som viktigt för företagets tillväxt.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2018

Anna och Sofie Erenlöf, Sysrarna Erenlöf AB

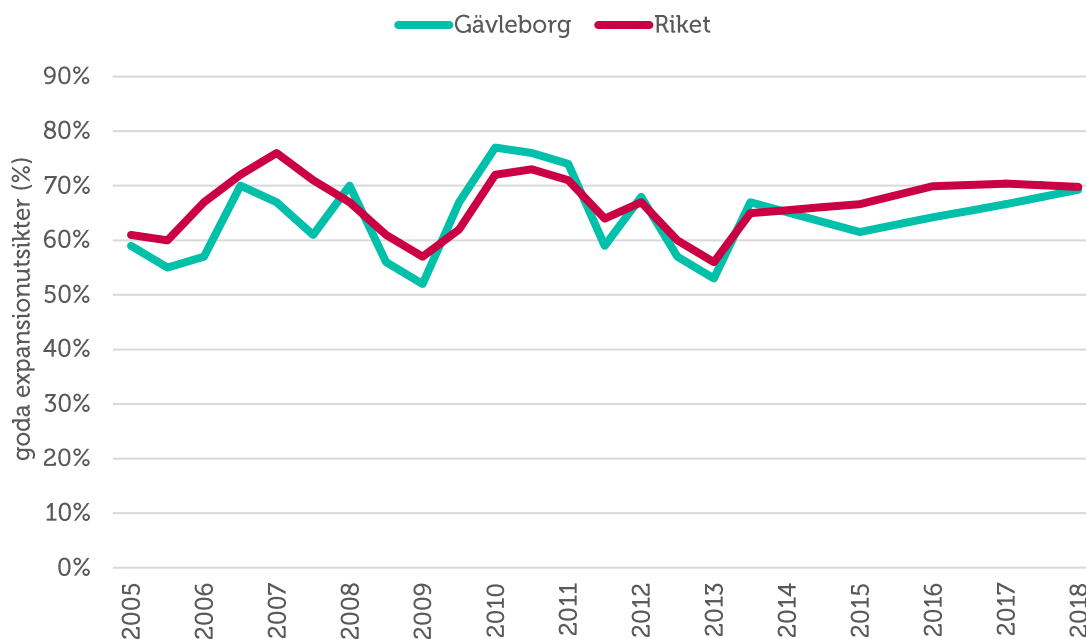
Hur ser ni på att vara företagare i länet?

Att vara småföretagare oavsett län är en utmaning. Vi har sedan starten för 2 år sedan jobbat hårt med att synas och inspirera våra kunder och följare på sociala medier. Att synas på sociala medier tror vi är väldigt viktigt, dels för att hänga med i utvecklingen och sen för att finnas där och uppdatera våra kunder varje dag. Vi får ofta höra att det uppskattas och att våra kunder verkligen blir inspirerade av våra bilder. Att vara småföretagare i Gävleborg tycker vi är toppen!

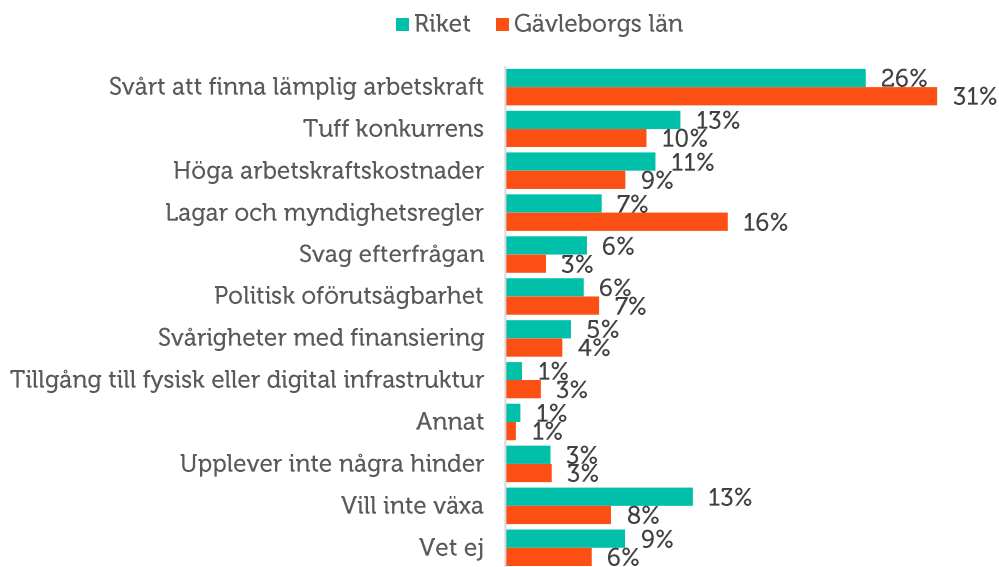
Hur har det senaste året sett ut och hur ser ni på framtiden?

De senaste året var mycket bättre än vårt första år som butik. Det märks att vi har nått ut och att folk vet att vi finns. Vi har under det senaste året fördubblat vår butiksyta och har gjort så att vi fick möjlighet att ta in fler kända varumärken till butiken. Vi har även startat en webbshop som vi nu ska börja satsa stenhårt på. Vi ser positivt på framtiden, vi jobbar hårt och utvecklas hela tiden.

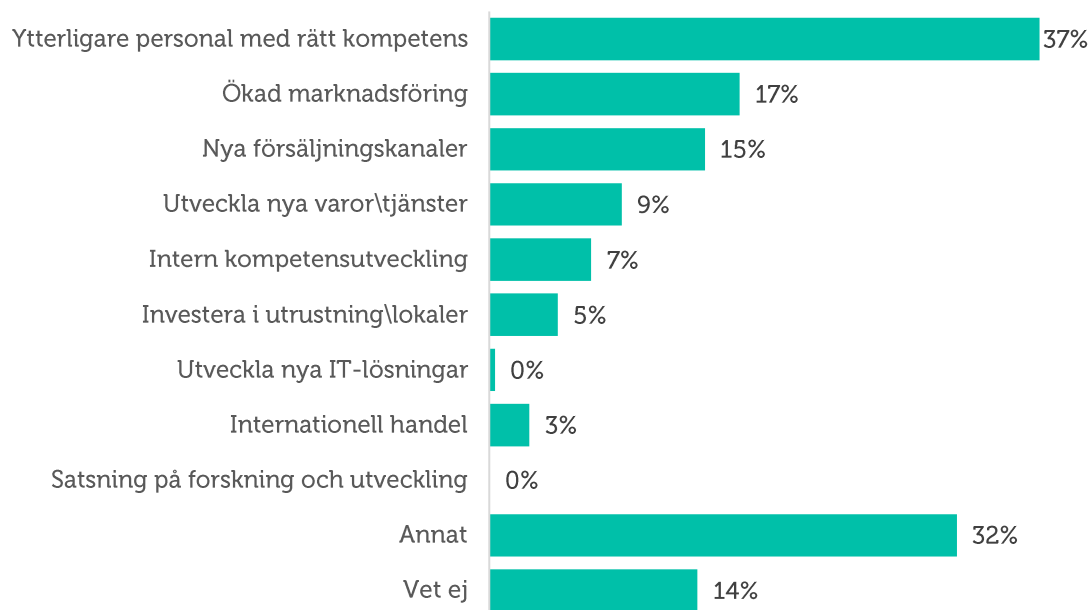
Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Gävleborgs län och riket 2005-2018

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Gävleborgs län och i riket 2018 (procent)

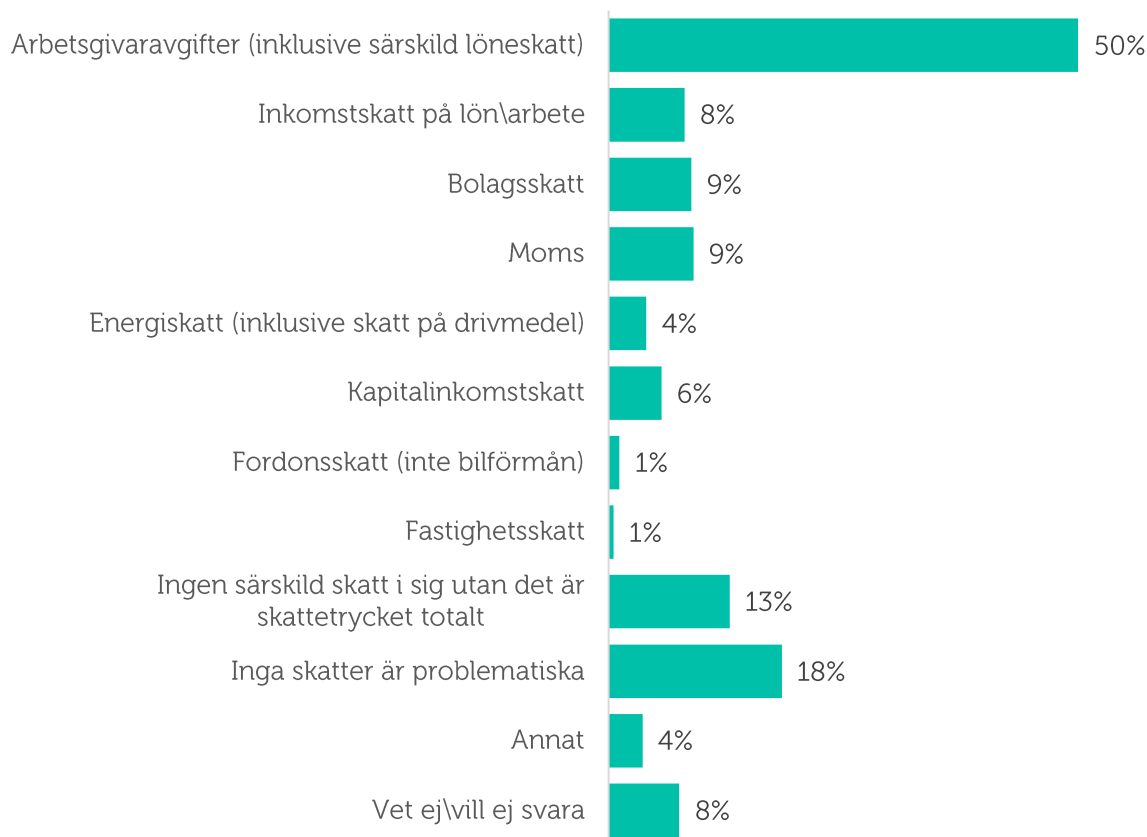

Figur 12 Vilka faktorer bedömer ni som viktiga för att företaget ska kunna växa?

Tittar vi specifikt på skatteområdet (Figur 13) ser vi att det framförallt är arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget. Till detta kommer också moms samt bolagsskatt. Dessa skatter anses dock i mindre grad utgöra ett hinder för tillväxten i företaget. Omkring var femte företag anser inte att skatter utgör ett hinder för utvecklingen av företaget.

Figur 13 Om det finns skatter som du upplever utgör hinder för er att driva ert företag på önskat sätt, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

Slutsatser och policyförslag

Den svenska konjunkturen har fortsatt att utvecklas väl under det senaste året. Framförallt företagen i tillverknings- och exportsektorn upplever en fortsatt god konjunktur. Men nu finns tydliga tecken på att toppen kan ha passerats. För andra året i rad sjunker den samlade konjunkturindikatorn och den ligger nu under det historiska genomsnittet på netttotal 69 jämfört med historiska genomsnittet på 76. Företagen har också reviderat sina förväntningar och ser nu mindre positivt på utvecklingen framöver. Framförallt har förväntningarna på orderingen fallit tillbaka.

Konjunkturläget har förbättrats under de senaste 12 månaderna och den sammanvägda konjunkturindikatorn för Gävleborgs län blir i årets mätning 72, jämfört med riksgenomsnittets indikator på 69. Fjölårets förväntningar hos småföretagen i länet infriades, och lite därtill, då fjölårets prognos för konjunkturindikatorn var ett netttotal på 65.

De främsta hindren för företagens tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens, lagar och myndighetsregler samt tuff konkurrens från exempelvis nya försäljningskanaler. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i Gävleborg har nästan fyra av tio företag tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till varför företagen

tackat nej till order är återigen kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Trots detta ser sju av tio företag goda möjligheter att expandera. Årets Småföretagsbarometer visar också att företagen räknar med fortsatt god lönsamhet. Frågan är bara om företagets tillväxtplaner kommer att kunna realiseras. Det näringspolitiska arbetet bör därför under det närmaste året fokuseras på att åtgärda matchningsproblemen på den svenska arbetsmarknaden. Reformerna som sänker trösklarna för att anställa behövs också för en mer inkluderande arbetsmarknad på sikt.

Konjunkturutvecklingen i omvärlden fortsätter att bidra positivt till den svenska tillväxten, men det finns också en betydande oro vilket också avspeglar sig i en svag krona. Till detta kommer också det inhemska parlamentariska läget, vilket medför en politisk oförutsägbarhet som kommer att bestå in i nästa mandatperiod. Arbetsmarknadsåtgärder, skatter och andra för konkurrenskraften viktiga frågor riskerar att hamna i långbänk med risk att nyinvesteringar och anställningar skjuts på framtiden.

Goda tillväxtförutsättningar för Sveriges småföretag oavsett i vilken bransch eller var i landet de befinner sig är avgörande för välbefinnandets utvecklingen. Även om svensk tillväxt fortfarande är stark finns det områden där reformer skulle ha stor betydelse.

Säkra småföretagens tillgång till kompetens

Svenska småföretags svårigheter med att hitta arbetskraft med rätt kompetens har blivit allt mer akuta. Kvaliteten på det svenska utbildningssystemet måste höjas på alla nivåer och bli mer anpassat efter arbetsmarknadens efterfrågan.

Sänk kostnaden för att anställa och underlätta rekrytering

Många företag upplever att kostnaderna för att anställa är för höga. Fler vägar in i arbetslivet behövs för de grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Ta ner trösklarna för att starta företag

Många svenskar funderar på att starta företag men det är betydligt färre som tar steget. Fler skulle våga förverkliga sina affärsidéer om balansen mellan risk och avkastning förbättrades. Att till exempel utveckla och anpassa trygghetssystemen för företagare skulle kunna ha en avgörande betydelse.